

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové jako soudkyně zpravodajky, soudkyně Lucie Dolanské Bányaiové a soudce Jiřího Příbáně o ústavní stížnosti stěžovatelky **MAGION system, a. s.**, sídlem Jiráskova 1252, Vsetín, zastoupené Mgr. Markem Šímkou, advokátem, se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2024, č. j. 10 As 70/2024-69, a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. března 2024, č. j. 29 Af 12/2024-51, a o návrhu s ní spojeném na zrušení § 272b odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, za účasti **Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Brně**, jako účastníků řízení, a 1) **Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**, sídlem Kpt. Jaroše 1926/7, Brno, a 2) **Masarykovy univerzity**, sídlem Žerotínovo náměstí 617/9, Brno, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

Ústavní stížnost a návrh s ní spojený se odmítají.

Odůvodnění:

I.

Skutkové okolnosti a obsah napadených rozhodnutí

1. Stěžovatelka se domáhala vydání předběžného opatření, kterým by krajský soud druhé vedlejší účastnici zakázal uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku s vybraným dodavatelem a následně ji plnit. Krajský soud návrh stěžovatelky odmítl, neboť stěžovatelka nesložila kauci podle § 272b odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.
2. Stěžovatelka se proti tomu bránila kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud zamítl. Usnesení krajského soudu nepřezkoumatelným neshledal. Dále se zabýval stěžovatelkou tvrzenou neústavností ustanovení § 272b zákona o zadávání veřejných zakázek. S argumentací stěžovatelky se neztotožnil. Zdůraznil, že předběžné opatření může mít

(a zpravidla mít bude) významný vliv na právní vztahy vzniklé z ukončeného zadávacího řízení a následného plnění veřejné zakázky. Povinnost složit kauci je proto odůvodněna i potřebou ochrany proti kverulantským a šikanózním návrhům na vydání předběžného opatření, kterým by neúspěšné subjekty bez větší námahy blokovaly ukončená zadávací řízení a následná plnění veřejných zakázek. Prostřednictvím složení kauce zákonodárce po navrhovateli předběžného opatření požaduje, aby i prostřednictvím peněžního výdaje prokázal kvalifikovaný zájem na skutečném věcném přezkumu veřejné zakázky správním soudem a své přesvědčení o nezákonnosti napadených úkonů zadavatele. Protože povinnost složit kauci není neústavní, krajský soud správně návrh na vydání předběžného opatření v dané věci odmítl.

II.

Argumentace stěžovatelky

3. Stěžovatelka podává proti shora označeným rozhodnutím ústavní stížnost. Tato rozhodnutí podle ní porušují její základní práva podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. Spolu s ústavní stížností podala stěžovatelka podle § 74 zákona o Ústavním soudu akcesorický návrh na zrušení ustanovení § 272b odst. 1 a 2 zákona o zadávání veřejných zakázek.

4. Povinnost složit kauci vnímá stěžovatelka jako porušení svého práva na zajištění přístupu k soudu. Poukazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/19 (N 181/96 SbNU 274), kterým Ústavní soud zrušil ustanovení § 259 zákona o zadávání veřejných zakázek. Toto ustanovení podmiňovalo vyřízení podnětu k zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele z moci úřední zaplacením poplatku. Stěžovatelkou napadené ustanovení vykazuje jistou podobnost se zrušeným § 259 zákona o veřejných zakázkách. U obou ustanovení chyběla řádná kontrola zákonnosti a ústavnosti v podobě standardního meziresortního připomínkového řízení a posouzení Legislativní radou vlády. Oproti povinnosti složit jistotu v řízení o předběžném opatření podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, jejímž účelem je zajištění prostředků pro náhradu újmy, která může předběžným opatřením vzniknout, je účelem povinnosti složit kauci podle § 272b odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek pouze komplikování podávání návrhů na předběžné opatření a snížení počtu těchto návrhů. Stěžovatelka již jednou osvědčila svůj kvalifikovaný zájem na přezkumu postupu zadavatele, a to složením kauce ve správním řízení.

5. Za neústavní považuje stěžovatelka též to, že vrácení kauce je navázáno na úspěch ve věci. Navrhovatel předběžného opatření tak o kauci přichází i v případech, kdy jeho návrhu na nařízení předběžného opatření není vyhověno a nikomu nemohla z nenařízeného předběžného opatření vzniknout žádná újma. V případě několika po sobě podaných neúspěšných návrhů na vydání předběžného opatření propadne nemalá kauce navrhovateli opakovaně. Stěžovatelka dále upozorňuje na značný význam předběžných opatření zakazujících plnit smlouvy z veřejných zakázek.

III.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

6. Ústavní soud neshledal povinnost navrhovatele složit kauci při návrhu na předběžné opatření v rámci soudního přezkumu veřejných zakázek neústavní. S námitkami

stěžovatelky vznesenými v její ústavní stížnosti se obsáhle vypořádal Nejvyšší správní soud. Stěžovatelka měla možnost na tyto jeho závěry reagovat. Přesto její ústavní stížnost spočívá v pouhém opakování argumentů vznesených již v její kasační stížnosti. Stěžovatelka se například ani nepokouší polemizovat se závěrem Nejvyššího správního soudu, že v případech nevyhovění návrhu na předběžné opatření musí soud kauci navrhovateli vrátit a není tudíž správný předpoklad stěžovatelky, že v těchto případech kauce propadá státu (bod 23 jeho rozsudku).

7. Ústavní soud proto nepovažuje za smysluplné, aby znovu opakoval srozumitelnou a logickou argumentaci Nejvyššího správního soudu. Pouze zdůrazňuje, že základním smyslem předběžného opatření je ochrana toho, kdo o jeho vydání žádá. Současně však musí být respektována ústavní pravidla ochrany i těch, vůči kterým předběžné opatření směřuje. Proto lze za ústavně souladný považovat požadavek zákonodárce, aby navrhovatel předběžného opatření, které se může zásadně dotknout práv druhých, vyjádřil složením finanční částky svůj kvalifikovaný zájem na upřednostnění své ochrany před ochranou práv druhých, tedy přesvědčení, že svůj návrh podává oprávněně, nikoliv za účelem uškodit ostatním účastníkům právních vztahů. Pro takové vyjádření zájmu není postačující složit kauci v řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), neboť od toho je řízení o předběžném opatření odděleno a jde tak o samostatné dvě procesní situace, ve kterých hrozí zásah do práv druhých. Nelze přitom odhlédnout od toho, že kromě případů, kdy je žaloba ve věci samé zamítnuta, jde toliko o dočasné omezení nakládání s prostředky, neboť se složená kauce navrhovateli vrací.

8. Pokud jde o namítanou podobnost s věcí řešenou Ústavním soudem nálezem Pl. ÚS 7/19 (N 181/96 SbNU 274; 309/2019 Sb.), lze plně odkázat na body 25 až 27 rozsudku Nejvyššího správního soudu, ve kterých Nejvyšší správní soud vysvětlil, v čem se bývalý § 259 zákona o zadávání veřejných zakázek liší od § 272b odst. 1 téhož zákona. Stěžovatelkou tvrzené porušení legislativních pravidel vlády ústavně nesouladný legislativní proces založit nemůže [viz nález sp. zn. Pl. ÚS 19/16 (N 237/83 SbNU 677; 8/2017 Sb.), bod 56].

IV. Závěr

9. Protože ze shora uvedených důvodů Ústavní soud nezjistil namítané porušení základních práv stěžovatelky, odmítl ústavní stížnost stěžovatelky podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný. Návrh na zrušení ustanovení § 272b odst. 1 a 2 zákona o zadávání veřejných zakázek sdílí osud ústavní stížnosti. Byla-li proto ústavní stížnost odmítnuta, odpadá tím současně i základní podmínka možného projednání návrhu na zrušení uvedeného ustanovení [srov. např. usnesení sp. zn. III. ÚS 101/95 (U 22/4 SbNU 351)]. Proto Ústavní soud návrh na zrušení uvedeného ustanovení odmítl podle § 43 odst. 2 písm. b) zákona o Ústavním soudu.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 24. září 2024

Daniela Zemanová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Michaela Vrbová